



# Familien Melkær

- fra Thy til Tølløse

## **Familien Melkær**

- er skrevet af Jens Anker Næsby i 2014

Søren Melkærs døtre Bodil, Birthe og Ellen har i 2016 udgivet materialet digitalt på websiden [melkaer.dk](http://melkaer.dk).

© Familien Melkær 2016

# Kirstine og Søren Jensens liv i landsbyen Melkær

Landsbyen Melkær ligger ved vejen mellem Birkelse og Tranum ca. 8 km fra Tranum. I byens udkant mod Tranum boede Kirstine og Søren på gården, Melkær. Navnet Melkær står skrevet på gavlen, og gårdens adresse er i 2014: Tranumengvej 93.

Søren Jensen, født 1850, var landmand og murer. Der var en aktiv baptistkreds på egnen, og i 1892 opførte nogle landmænd Melkær Hverdags Baptistbørneskole og - mødesal. Søren Jensen gav byggegrunden, og han har sikkert bygget med. Indvielsen skete den 13. november 1892 med søndagsskole om formiddagen for 93 børn, og offentligt møde om eftermiddagen med ca. 300 deltagere.

Skolen fungerede til 1927, og i perioden 1906-1908 var Søren Jensen leder og underviser på skolen.

Huset blev ombygget i 1942 til kirke med 150 siddepladser og en pedellejlighed. Huset er senere solgt til beboelse.



Skolen og mødesalen på Melkær

# Sønnen Andreas Christian Jensen (kaldet A.C.)

A.C. Jensen, født 1874, var familiens eneste barn, og han blev uddannet skrædder. A.C. blev gift med Kirstine fra Sundby, Stagstrup i Sydthy den 13. nov. 1901. De etablerede sig med skrædderforretning i Skovsgaard sydvest for Brovst. Her fik de to sønner. Skrædderforretningen var urentabel, og familien flyttede til gården Melkær. Det var sikkert Søren Jensens mening, at A.C. skulle drive gården.

1909 købte A.C. skrædderforretning i Hørdum i Sydthy, hvor deres to døtre kom til verden. 1919 flyttede familien tilbage til Skovsgaard i et selvejer, nybygget, stort hus med to forretninger



Søren Melkærs døtre Bodil, Birthe og Ellen foran bygningen, der husede A.C. Jensens skrædderforretning fra 1901 (Foto fra 2010).

i stuetagen og beboelse på første og anden sal. I deres pensionist år boede Kirstine og A.C. i Villa Vesta på det højeste punkt ved siden af byens vandtårn i Brovst.



Villa Vesta som den så ud i 2010

# Kirstine og A.C. Jensens børn

Sønnerne blev født i Skovsgaard. Den ældste, født den 11. november 1903, fik navnet Søren Melkær Jensen. Mellemlavnet Melkær var navnet på farfars gård. Den næste søn, født 1905, kom til at hedde Niels Vestergaard Jensen. Vestergaard var navnet på morfars gård i Sundby. Melkær sløjfede Jensen i tyverne, og kaldtes altid Melkær i familien, af venner og i forretningslivet. Døtrene blev født i Hørdum. Elga i 1910 og Nora i 1915.



Søren Melkærs datter, Ellen, sammen med døtrene Ulla og Mona foran gården "Melkær"

# Søren Melkær Jensen og hans familie

Melkær havde skoletiden i Hørdum, og han var ofte på besøg hos sin mormor, der ejede et lille husmandssted i Elsted ved Stagsted, efter at Vestergaard var overladt til en søn, og hun var enke. Melkær var tillige på ferier hos farmor og farfar på gården Melkær ved Tranum. Øst for Hørdum ligger naturområdet Skyum Bjerge med udsigt mod Vildsund. Melkær beundrede det vilde naturområde! Hos mormor var han optaget af de vilde blomster på marken, og han lærte navnene, fortæller han selv. Hos farmor og farfar i Tranum fandt Melkær Føsdalen, som var en oase, rig på træer og blomster i den træfattige egn.



Gartnerboligen på Kvarmløsevej i Tølløse

Melkær ville være gartner, og han kom i lære i det miljømæssigt milde Dronninglund som 15-årig. Uddannelsen sluttede på Vilvorde gartnerskole i Hellerup. Efter en naverrejse til Frankrig, Schweiz og Italien, hvor Melkær fik venskab med en håndfuld danske naver-gartnere, et venskab, der bestod hele livet, blev Melkær i 1927 ansat som baptisternes nye skoles gartner - i første omgang til at beplante anlægget. Skolen havde et jordtilliggende på 12 tdr. land. Området mod nordvest kaldes stadig Thy efter Melkærs hjemstavn. Den nye skole var klar til ibrugtagning efteråret 1928.



Gartneriet på Kvarm-løsevej 38 i Tølløse



Melkærs kendskab til Tølløse før 1927 kan vi kun gisne om. Hans morbror Niels Chr. Westergård var gårdejer på Bolettesminde i Tingerup og med i højskolens byggeudvalg. Melkær havde tillige ud over Niels Chr. Westergaards børn yngre fætre og kusiner i Tingerup. Deres mor, Harriet Vestergaard, flyttede til Tingerup, da hun i 1920 blev enke efter Anders Vestergaard – Melkærs morbror og Niels Chr. Westergaards bror. Harriet boede i Tabor - baptisternes kirkesals pedelbolig i Tingerup. Harriet var født i København og hun rejste over til sin svoger, da hun blev ene med 7 børn i alderen 1 til 14 år.

Det er nærliggende at antage, at Melkær har boet hos morbroren, Niels Chr. Westergaard den første tid, og at han har lånt heste, vogn og markredskaber til at bearbejde skolens tunge markjord



Familliehygge på terrassen i Gartnerboligen - Karen og Søren Melkær med de tre døtre Bodil, Birthe og Ellen og en af de mange gæster.

før beplantningen. Efter de første par gode år havde skolen under-skud, og det var slut med løn til en gartner. Melkær tilbød at købe, men på Årsmødet vedtoges, at handlen ikke kunne gennemføres. Skolen forventede vist, at Kvarmløsevej blev en amts-vej, der kunne sælges byggegrunde langs. Melkær etablerede en forretning på Kvarmløsevej 33. I 1934 vedtog Årsmødet at sælge ca. 1 tdr. land syd for Kvarmløsevej til gartner Søren Melkær.



Bodil, Birthe og Ellen foran solsikkerne i gartnerboligen - og en del år senere ved vejen til Melkær i Hanherred





Melkær i samtale med svigersønnen Jens Anker Næsby på trappen foran gartnerboligen. I væggen ses relieffet med gartneriets logo.

Karen Josefine Nielsen fra Glæmosegård, født den 18. marts 1901, og Søren Melkær blev gift den 20. maj 1933. De boede de første tre år på Kvarmløsevej 14. Her blev datteren Bodil født den 20. februar 1935, og den 10. maj 1936 kom Birthe til verden.

Efter jordkøbet var der en voldsom byggeaktivitet i gartneriet. Forretningen med vognport til hestevognen, som skulle bruges til at transportere planter og binderi til Holbæk, blev bygget. Det vides ikke, hvorvidt brugen af vognen blev aktuel. Samtidig blev det lange drivhus vinkelret på Kvarmløsevej bygget. Melkær fortalte en gang, at under dette byggeri, var hans unge fætter Aksel Vestergård fra Tingerup ansat som medhjælper. I 1936 blev gartnerboligen på Kvarmløsevej 38 bygget og taget i brug af Karen, Melkær og de to piger. Ellen blev født den 27. marts 1938.

Gartnerboligen blev rammen om et rigt familieliv, og det er ikke nok at sige, at der kom hundredevis af gæster, både lav og høj. Der kom tusindvis som fik kaffe, snakke og gode råd gennem årene af både Karen og Melkær. Mange af skolens elever har hentet lomme penge ved nogle timers arbejde i gartneriet. De første år var svære, og Melkær sagde en dag: ”Vi spiste hvert år lidt af Karens arv!”

I 50/60'erne havde gartneriet sin storhedstid med en udlært person og en elev både i planteskolen og forretningen. Derudover var der ofte ufaglært ansat i perioder. Alt der kunne produceres, kunne sælges til de mange nye villahaver i by og på land. Peter Knudsen, tidligere elev/uddannet gartner overtog planteskolen sidst i 60-erne, og da han flyttede planteskolen til Lunderød, solgte Melkær jorden til Tølløse Kommune, som udstykkede. Hermed var det slut med planteskolen. Melkær satsede i stedet på blomsterforretningen, som Birthe overtog. Oliekrisen, lønninger og supermarkeder gjorde det urentabelt at drive blomsterforretning, som derfor lukkede i 1976.

Bodil blev gift med agronom Tage Petersen den 10. november 1962. De adopterede i 1970 Martin Melkær Petersen fra Sydkorea. Martin flyttede tidligt til Sydspanien, hvor han blev gift med Kelly Munoz. De har en sønnen Dylan Santiago Petersen Munoz, født den 18. oktober 2001. Kelly havde en datter, Laura Michelle Munoz, som betragter Martin som sin far. Tage døde den 24. december 1972. Den 17. november 1979 blev Bodil gift med gård-ejer Vagn Larsen, Nyby. Vagn døde den 21. november 1992.

Birthe, uddannet blomsterdekoratør i 1956, blev gift med lærer Jens Anker Næsby den 2. juli 1960. De fik sønnerne Søren Mel-

kær Næsby, født den 1. maj 1962 og Lars Melkær Næsby, født den 2. april 1965. Søren blev den 10. juni 1989 gift med Dorthe Lindholm Christensen, og de fik sønnerne David Melkær Næsby, født den 2. juli 1991 og Markus Lindholm



Jens Anker Næsby hjælper i gartneriet sammen med sønnen - højt placeret på havefræseren!

Næsby, født den 4. maj 1994. Ægteskabet blev opløst, og Søren blev den 20. november 2010 gift med Karin Lykke Jørgensen. Lars blev den 22. juli 1995 gift med Conny Olsen, og de har børnene Mathias Melkær Næsby, født den 3. august 1996, og Hannah Melkær Næsby, født den 12. februar 1999.

Ellen blev gift med lærer Arne Holm den 22. juni 1963. De fik 2 piger. Ulla Melkær Holm født den 24. maj 1965 og Mona Melkær Holm født den 7. november 1967. Ulla blev gift med Henrik Andersen den 9. maj 1991 og de fik 2 piger: Astrid Melkær Andersen født den 15. april 1994 og Lise Melkær Andersen født den 2. februar 1999. Mona blev gift med Lars Midtgaard den 4. august 1990 og de fik 3 børn: Jonatan Melkær Midtgaard født den 16. august 1991, Josefine Melkær Midtgaard født den 3. juli 1994 og Joachim Melkær Midtgaard født den 19. september 2000.

